

Kontroll på verksamheten

TEXT: JOHANNA ALBIHN, ADLEGUS AB

Egenskap av rollen som extern bolagsjurist har jag förmånen att få verka i många olika bolag och branscher. Det som är utmärkande för många bolag oavsett storlek, verksamhet eller lönsamhet är att avtalshandlingen inte alltid är prioriterad. Det som här åsyftas är den interna kontrollen över ingångna avtal där man på ett överskådligt och systematiskt sätt kan ta del av bolagets rättigheter och skyldigheter.

En jurists dröm eller mardröm - beroende på juristens läggning - är att få städa upp i avtalsfloran hos ett bolag som inte har haft någon fungerande struktur på uppföljning och registrering av ingångna avtal.

- Vilka avtal är löpande och således fortsatt gällande?
- När behöver avtalet sägas upp för att inte automatiskt förlängas?
- Finns det en skadeståndsbegränsning?
- Förseningsvite vid sen leverans?
- Vad är bolagets maximala åtagande?

Frågorna som kan ställas är många och för exempelvis en nyutträd VD med ansvar för verksamheten är det viktigt att snabbt kunna få en överblick över bolagets exponering och potentiella risker. Har man bolagets samtliga avtal inlagda i en databas med sökfunktioner kan man i stort sett få ut vilken data man så önskar utan att behöva gräva i varje säljares byrålåda.

För ett bolag som ser framför sig en situation där det skulle kunna bli föremål för ett förvärf är det inte bara en hygienfaktor utan direkt prispåverkande. Vid köparbolagets due diligence är ett av huvudsyftena att säkerställa att det inte finns några dolda risker. Om säljarbolaget inte på ett betryg-

gande sätt kan visa att det råder full kontroll över ingångna avtal och riskexponeringen i dessa, blir rekommendationen från köparens rådgivare garanterat att sänka köpeskillingen såsom en riskpremie baserad på ovisshet och risken för framtida skada.

Ett ytterligare exempel på när kontrollen över ingångna avtal kan bli avgörande för ett bolag är i samband med en licenskontroll. Här är det ofta avgörande för utgången av en sådan diskussion (och därmed även för storleken på det krav som kan ställas från programvaruleverantören) att bolaget kan få fram gamla avtal och gammal korrespondens som stödjer bolagets uppfattning. Har man detta samlat i en avtalsdatabas sker inhämtandet av nödvändig dokumentation på nolltid.

Generellt för alla bolag gäller att det är en förhållandevis liten kostnad att sätta upp ett avtalsregister/funktion för avtalshandling i förhållande till risken att inte ha kontroll. Beroende på bolagets storlek och avtalsintensitet kan man överväga olika modeller allt från ett mer manuellt register till en avancerad avtalsdatabas med sökfunktioner,

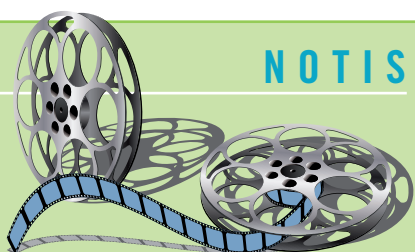
påminnelser via email om exempelvis när avtal skall omförhandlas/sägas upp.

Särskilt funktionen med påminnelse om att "action" behöver tas för att inte ett avtal skall förlängas per automatik är värdefull. Det har hänt i ett flertal fall att bolag som sitter med exempelvis ett löpande underhållsavtal (med kostnad till miljonbelopp) får detta förlängt, av misstag, med ytterligare ett år på grund av att ingen på bolaget uppmärksammade att det skulle sägas upp.

Lämpligen sätter man av en intern administrativ resurs för scanning av bolagets samtliga avtal samt registrering av dessa in i databasen. För de flesta bolag är det tillräckligt att det framgår av databasen att det till exempel finns ett förseningsvite eller att det saknas skadeståndsbegränsning, d v s inte innehållet i paragrafen. Det krävs således inte mer än en övergripande insats av en jurist utan merparten av arbetet bör kunna göras av den administrativa resursen.

I de avtalshandlingsprojekt där jag varit involverad har vi valt att även lägga in bolagets formalia som en särskild del i databasen med resultatet att dessa bolag nu på ett enkelt och sökbart sätt kan presentera en överblick över bolagets rättigheter, skyldigheter, risker och möjligheter såväl som en komplett hantering av bolagets formalia (styrelseprotokoll, bolagsstämmandehandlingar, bolagsordning, aktieägaravtal, registreringar hos bolagsverket etc).

För de som känner igen sig i beskrivningen "hyffsad ordning men inte full kontroll" kanske ett avtalshandlingsprojekt under år 2013 kan vara en bra målsättning.

NOTIS

Bättre videostandard

Den internationella telekomunionen ITU har godkänt efterföljaren till dagens videostandard. Här utlovas en komprimering där datamängden halveras utan att kvaliteten försämras. Med high efficiency video coding (hevc eller h.265) används en komprimeringsteknik som halverar datamängden utan att bildkvaliteten försämras, något som har stor betydelse för belastningen på de mobila nätverken.